

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

ZAMĚSTNANCI JAKO VEŘEJNOST PODLE AUTORSKÉHO PRÁVA

Studentská vědecká a odborná činnost

Kategorie: magisterské studium

Rok odevzdání - 2014

Autor: Samuel Král

VII. ročník SVOČ

Čestné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do VII. ročníku Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla přihlášena do předchozích ročníků SVOČ či jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním veřejnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, včetně užití třetími osobami.

V Praze dne 14. 4. 2014

.....

Samuel Král

Anotace

Pojem „veřejnost“, hojně užívaný v autorskoprávních předpisech jak tuzemských, tak mezinárodních, je klíčový zejména s ohledem na placení odměn autorům děl. Zaměstnanci, jakožto homogenní skupina osob, je natolik specifická, že nepanuje jasný názor odborníků a kolektivních správců, jak k takové skupině přistupovat, jestli ji považovat za veřejnost ve smyslu autorského práva, či nikoliv. Účelem práce je stanovit základní charakteristiky „veřejnosti“ nutné k výkladu takového pojmu, takové charakteristiky zjednodušit a aplikovat na zaměstnance. Této aplikaci budou v závěrečných kapitolách podrobeni zaměstnanci jednoho zaměstnavatele, jakožto konzistentní skupina osob, přičemž závěrem práce dojde k objasnění nejasností ohledně charakteru zaměstnanců ve smyslu mezinárodního práva a práva EU, tedy jestli lze zaměstnance považovat za veřejnost.

Abstract

The term "public", widely used in copyright laws (domestic and international), is crucial especially with regard to the payment of remuneration to authors of works. Employees, as a homogeneous group of people, is so specific that there is no consensus among experts how to approach such a group, whether it be regarded as "public" within the meaning of copyright laws, or not. The purpose of this work is to determine the basic characteristics of the "public", which are necessary for the interpretation of that concept, simplify such characteristics and apply them to the employees. These characteristics will be applied to the employees of one employer, as a consistent group of people. The confusion regarding the nature of the employees within the meaning of international law and EU law will be clarified in the final chapters of this thesis, ie, whether employees can be considered as a public.

1. OBSAH

2.	Seznam použitých zkratk	2
3.	Vymezení předmětu práce	3
3.1.	Význam výkladu pojmu „veřejnost“	3
3.2.	Vymezení některých pojmů pro potřeby práce	4
4.	Výklad pojmu „veřejnost“	5
4.1.	Odůvodnění a vymezení aplikace mezinárodního práva	5
4.2.	Reflexe mezinárodních smluv do práva eu	5
4.3.	Nálezy rozhodné k výkladu veřejnosti	8
4.4.	Charakteristiky veřejnosti	13
5.	Aplikace charakteristik na zaměstnance	14
5.1.	neurčitý neomezený počet osob, přičemž tento počet musí být vysoký	14
5.2.	přístup ke stejnému autorskému dílu ve stejný čas	16
5.3.	sdělování autorských děl se děje za účelem dosažení určitého zisku, zvýhodnění, výdělku nebo dosažení určité míry prestiže	16
5.4.	existuje zde vůle osob takové dílo sledovat a vnímat, nebo je zde úmysl majitele přijímače, aby dané osoby dílo vnímaly a sledovaly	18
6.	Shrnutí	19
7.	Seznam použité literatury	20

2. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AZ	Zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon ve znění pozdějších předpisů
EU	Evropská unie
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie, Evropský soudní dvůr
Informační směrnice	Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001, Úř. věst. L 167, 22/06/2001, s. 10—19
WIPO	World Intellectual property organisation (Světová organizace duševního vlastnictví)
Smlouva WIPO	Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském ze dne 20. prosince 1996, publikována sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 33/2002 Sb.m.s.
Bernská úmluva	Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886, 286/1936 Sb., revidována vyhláškou Ministerstva zahraničních věcí č. 133/1980 Sb.
TRIPS	Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, Příloha 1 C Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) ze dne 15. 4. 1994, publikována dělením Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb.
Římská úmluva	Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a televizních a rozhlasových organizací, uzavřená v Římě 26. října 1961
Průvodce	Guide to the Berne Convention for the protection of Library Artistic Works, Published by World Intellectual Property Organisation, 1978, ISBN 92-805-0002-3

3. VYMEZENÍ PŘEDMĚTU PRÁCE

3.1. VÝZNAM VÝKLADU POJMU „VEŘEJNOST“

Zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AZ“) poprvé zmiňuje pojem „veřejnost“ ve svém ust. § 4 odst. 1, kde je zmíněn jako poslední a souborný způsob zveřejnění díla¹, kdy za zveřejnění díla se považuje jeho zpřístupnění veřejnosti. Zveřejnění díla je nadále AZ užíváno jako klíčový pojem pro vznik, změnu nebo zánik různých specifických práv a povinností. Klíčový význam pojmu „veřejnost“ je signifikantní zejména ve spojení s ust. § 12 odst. 4 písm. f), § 18 AZ s ust. § 71 odst. 2 písm. g), § 76 odst. 2. Písm. e) a § 80 odst. 2 písm. e) AZ jakožto pojmový znak povinnosti třetích osob sdělujících dílo veřejnosti uzavřít s umělcem, jehož dílo sdělují, licenční smlouvu. Jelikož jde o zákonnou povinnost uzavřít licenční smlouvu dle AZ, uplatní se na uzavíranou licenční smlouvu ust. § 46 odst. 1 AZ, tudíž není-li v licenční smlouvě uvedeno jinak, náleží autorovi odměna². Pokud se má jednat o bezplatnou licenční smlouvu, musí to být výslovně uvedeno v textu smlouvy. Vzhledem k existenci kolektivních správců³, jakožto správců majetkových autorských práv umělců, vzniká těmto správcům, jež takové umělce zastupují, nárok na odměnu na základě takové smlouvy a zároveň osobě, která taková díla sděluje, povinnost takovou smlouvu uzavřít a na jejím základě zaplatit odměnu. Pojem „veřejnost“ je tudíž významný zejména vzhledem k intencím, do kterých je kolektivní správce práv, případně konkrétní umělec, oprávněn nárokovat odměnu za nezadatelné majetkové autorské právo autora užití díla sdělováním veřejnosti.

¹ Ust. § 2 odst. 1 AZ

² K tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 24. 1. 2007, sp. zn.:1 As 36/2006-75: „Dále třeba uvést, že autorský zákon v ustanoveních § 46 odst. 1 a § 49 odst. 1 a 2 zcela jasně vyžaduje, aby součástí licenční smlouvy mezi autorem a uživatelem díla bylo též ujednání o odměně za poskytnutí práva k užití díla. Ujednání o odměně je povinnou náležitostí licenční smlouvy; i kdyby měla být licence poskytnuta bezplatně, je potřeba to výslovně ve smlouvě uvést [§ 49 odst. 2 písm. b) autorského zákona]. V autorském zákoně není žádné ustanovení, které by vylučovalo aplikaci těchto ustanovení na případ použití díla podle § 23 tohoto zákona. Proto i za použití díla uvedeným způsobem náleží autorovi díla odměna, není-li sjednáno jinak.“

³ Část první, Hlava IV. AZ

3.2. VYMEZENÍ NĚKTERÝCH POJMŮ PRO POTŘEBY PRÁCE

Považuji za účelné vymezit pro potřeby práce několik pojmů, aby byl zřejmý jejich rozsah.

Předně tedy **zaměstnanci** pro potřeby této práce jsou fyzické osoby, které se zavázaly k výkonu závislé práce pro zaměstnavatele na základě pracovní smlouvy nebo jiné dohody zakládající pracovněprávní vztah, popřípadě též fyzické osoby vykonávající pro zaměstnavatele jinou soustavnou nebo opakovanou činnost na základě jiných smluv, přičemž jejich přítomnost v sídle zaměstnavatele je nezbytná k výkonu jejich činností.

Prostorami zaměstnavatele se pro potřeby této práce rozumí takové prostory konkrétního zaměstnavatele, do nichž mají přístup výhradně zaměstnanci, případně osobní návštěvy zaměstnanců. Nikoliv tedy prostory, do nichž má volně přístup kdokoli, například lobby, vstupní hala a podobné prostory.

Přijímači se rozumí jakákoliv funkční technická zařízení, jež jsou napojena k přístrojům, sítím či vysílání tak, aby byla způsobilá k reprodukci audio, audiovizuálních a jiných uměleckých děl, přičemž taková reprodukce na nich probíhá a zároveň jsou přístupné pouze zaměstnancům v prostorách zaměstnavatele. Jak totiž vyplývá z práva EU⁴ a z judikatury SDEU, samotné vlastnictví takových technických zařízení nepředstavuje akt sdělování (zpřístupňování), jelikož základním předpokladem je propojení takového technického zařízení se sítí (i bezdrátově), umožňující samotné sdělování autorskoprávních děl⁵.

⁴ Informační směrnice bod 27 odůvodnění: „*Pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu této směrnice.*“

⁵ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05 ze dne 7. 12. 2006: „45 Pokud jde o to, zda umístění televizních přijímačů do pokojů hotelového zařízení představuje samo o sobě sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, je třeba zdůraznit, že znění dvacátého sedmého bodu odůvodnění této směrnice uvádí, v souladu s článkem 8 smlouvy WIPO o právu autorském, že „pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu [uvedené] směrnice“, dostupné in: Judikatura Evropského soudního dvora č. 6/2011, Vydavatel: Wolters kluwer ČR, a.s., Praha, ISSN 1214-6005

4. VÝKLAD POJMU „VEŘEJNOST“

4.1. ODŮVODNĚNÍ A VYMEZENÍ APLIKACE MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

Přestože je výklad pojmu „veřejnost“ elementární pro aplikaci AZ je až s podivem, jak málo lze k výkladu tohoto pojmu zjistit z tuzemských pramenů. Nicméně tuzemská úprava vychází především z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. O tento fakt se opírá i samotná důvodová zpráva k AZ⁶, která odkazuje především na mezinárodněprávní úpravu, kterou ČR návrhem samotného zákona provedla do našeho právního řádu, zejména tedy Smlouvu WIPO, Bernskou úmluvu a v neposlední řadě v té době připravovanou Informační směrnici, která byla vydána právě v souvislosti s výše uvedenými dokumenty až po přijetí AZ. V tomto smyslu se rovněž vyjadřuje komentář k AZ, tedy že tuzemská úprava odpovídá současnému znění informační směrnice⁷ mezinárodně právním dokumentům. Je tedy zřejmé, že daný pojem a mechanismy s ním spojené, byly do našeho právního řádu zařazeny v souvislosti s mezinárodním právem a právem EU⁸.

4.2. REFLEXE MEZINÁRODNÍCH SMLUV DO PRÁVA EU

Bernská úmluva byla do značné míry přelomová, jelikož do jejího přijetí signatářské státy mnohdy neuznávaly ochranu děl umělců z jiných států, přičemž Bernská úmluva obsahuje doložku nejvyšších výhod. Samotná úmluva vzhledem k datu jejího přijetí pracuje s pojmem a principy „veřejného provozování“ nebo „veřejného předvádění“ nicméně již zde lze vysledovat existenci principů uplatňujících se dodnes.

S ohledem na překážky volného obchodu s autorskými díly byla přijata směrnice Rady č. 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992, o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem, která již pracuje

⁶ Sněmovní tisk č. 443/0, strana 66, bod K § 13 – 23, dostupné elektronicky in: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=443&CT1=0>

⁷ Chaloupková, H., Holý, P., autorský zákon, Komentář, 4. Vydání, Praha : C.H. Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-432-2, str. 32

⁸ K tomu také Informativní stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury k nárokování odměn za užívání autorádií ve služebních vozech ze dne 16. 12. 2011, dostupné in: <http://www.mkcr.cz/cz/autorske-pravo/informativni-stanovisko-odboru-autorskeho-prava-ministerstva-kultury-k-narokovani-odmen-za-uzivani-autoradii-ve-sluzebnich-vozech-ze-dne-16-12-2011-117398/>

přímo s pojmem „sdělování veřejnosti“ nebo „zpřístupňování veřejnosti“ a to zejména v souvislosti s výkony výkonných umělců⁹ a právy výrobců zvukových a audiovizuálních záznamů¹⁰. Výše uvedená směrnice byla zrušena směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006, o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem, která ovšem ustanovení dotýkající se sdělování veřejnosti výrazně neměnila. Ustanovení mezinárodních úmluv a evropského práva chrání především majetkové zájmy autora děl, respektive jeho nezadatelné právo dílo zveřejnit a rozhodovat o jeho dalším zveřejnění.

Pro potřeby práce je dále významná Smlouva WIPO, která ve svém článku 8¹¹ již používá dikci, která byla s určitými modifikacemi inkorporována do právního řádu EU, ergo i právního řádu tuzemského. Konkrétně informační směrnice ve svém čl. 3 odst. 1 stanoví: *„Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.“* Vzhledem k tomu, že informační směrnice nedává státům oprávnění k výkladu pojmu „sdělování veřejnosti“, pak pouze SDEU je oprávněn k výkladu takového pojmu:

„... z požadavků jak jednotného používání práva Společenství, tak zásady rovnosti vyplývá, že znění ustanovení práva Společenství, které, tak jako ustanovení směrnice 2001/29, výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení smyslu a dosahu tohoto ustanovení, musí být zpravidla vykládáno autonomním a jednotným způsobem v celém Společenství. ...Z toho plyne, že rakouská vláda nemůže užitečně tvrdit, že poskytnutí

⁹ Článek 8 směrnice 92/100/EHS

¹⁰ Článek 9 směrnice 92/100/EHS

¹¹ „Bez újmy práv podle článků 11 odst. 1 bodu (ii), 11bis odst. 1 bodů (i) a (ii), 11ter odst. 1 bodu (ii), 14 odst. 1 bodu (ii) a 14bis odst. 1 Bernské úmluvy, mají autoři literárních a uměleckých děl výlučné právo udělit svolení k jakémukoli sdělování svých děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátovými prostředky, včetně zpřístupňování svých děl veřejnosti takovým způsobem, že každý může mít přístup k těmto dílům na místě a v čase podle své individuální volby.“

definice pojmu „veřejnost“, na který směrnice 2001/29 odkazuje, aniž by ho definovala, přísluší členským státům.“¹²

K tomu SDEU připojuje dále jedno ze základních výkladových pravidel pro výklad pojmů užitých v právu EU, tedy: *„Podle ustálené judikatury je pro výklad ustanovení práva Společenství namísto vzít do úvahy nejen jeho znění, ale zároveň kontext, ve kterém se nachází, a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí...“¹³*

Jak rovněž SDEU uvádí, nelze daný pojem vykládat pouze v souvislosti s unijní úpravou¹⁴, nýbrž také v souvislosti s právní úpravou obsaženou v mezinárodních úmluvách¹⁵ na ochranu duševního vlastnictví a ještě k tomu nejenom v jejich znění, ale rovněž v kontextu, ve kterém se nachází a v souladu s cíli sledovanými danou právní úpravou¹⁶.

Tím SDEU do určité míry kulantně naznačil, že jeho výklad je konformní s mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu EU, tudíž je universální na území EU.

¹² SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05, bod 31, k tomu také rozsudky ze dne 9. listopadu 2000, Yiadom, C-357/98, Recueil, s. I-9265, bod 26, a ze dne 6. února 2003, SENA, C-245/00, Recueil, s. I-1251, bod 23

¹³ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05, bod 34, Německo vs Komise ve věci C-156/98 ze dne 19. 9. 2000, bod 50, Komise vs Portugalsko ve věci C-53/05 ze dne 6. 6. 2006, bod 20, dostupné na: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/

¹⁴ K tomu rozsudky ze dne 30. dubna 1974, Haegeman, 181/73, Recueil, s. 449, bod 5; ze dne 30. září 1987, Demirel, 12/86, Recueil, s. 3719, bod 7, a ze dne 22. října 2009, Bogiatzi, C-301/08, Sb. rozh. s. I-10185, bod 23

¹⁵ Římská úmluva, TRIPS, Smlouva WIPO

¹⁶ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10 ze dne 15. 3. 2012, bod 103 odrážka 1) poslední odstavec: *„Pojem „sdělování veřejnosti“, který je uveden ve směrnici Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, musí být vykládán ve světle odpovídajících pojmů obsažených v uvedené Úmluvě [Římská úmluva], uvedené Dohodě [TRIPS], jakož i výše uvedené Smlouvě [Smlouva WIPO] a takovým způsobem, aby byl s uvedenými mezinárodními smlouvami i nadále v souladu, a to rovněž s přihlédnutím ke kontextu, v němž jsou takové pojmy použity, a k účelu sledovanému příslušnými ustanoveními mezinárodních smluv v oblasti duševního vlastnictví.“*, dostupné na: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/

4.3. NÁLEZY ROZHODNÉ K VÝKLADU VEŘEJNOSTI

Je vhodné upozornit na existenci tuzemských nálezů soudů¹⁷, které však jsou ve světle judikatury SDEU zastaralé a v argumentaci již dle mého názoru úplně neobstojí, jelikož přelomová jsou zejména rozhodnutí SDEU v posledních několika málo letech.

Mediakabel BV vs Commissariaat voor de Media

Ve svém rozsudku *Mediakabel BV vs Commissariaat voor de Media* ve věci č. C-89/04 ze dne 2. června 2005 se SDEU zabýval žalobou společnosti Mediakabel BV proti komisariátu pro média, kdy společnost Mediakabel tvrdila, že její služba spočívající v poskytování zákazníkům na jejich vyžádání předplacené televizní vysílání nepodléhá povolovacímu procesu komisariátu pro média, ergo nepodléhá dotčeným přijatým směrnicím¹⁸, jelikož je poskytována předplatitelům na jejich vyžádání a nejde tedy o veřejnost v pravém slova smyslu. V souvislosti s touto otázkou se SDEU v bodu 30 rozsudku zabýval výkladem pojmu „veřejnost“, který je klíčový pro posouzení, jestli byla daná služba televizním vysíláním. SDEU dospěl k závěru, že veřejností se dle SDEU rozumí (I) neomezený počet osob, (II) jež mohou potencionálně vnímat konkrétní autorské dílo současně ve stejný okamžik¹⁹. Nález se sice netýká primárně informační směrnice, ovšem přináší pro ni významná aplikační kritéria, které musí určitý okruh osob splňovat, aby je bylo možné považovat za veřejnost obecně ve smyslu práva EU. SDEU rozhodl, že zákazníci, platící si konkrétní službu televizní společnosti, jsou mimo jiné veřejností, jelikož jde o neomezený počet osob, které mají potencionálně přístup ke stejným autorským dílům a zároveň je daná služba televizním vysíláním, jelikož je nabízena jako celek (balíček) pro všechny stejné, tedy nejde o individuální službu (sestavenou dle přání konkrétního zákazníka), na kterou se nevztahují dotčené směrnice.

¹⁷ Např. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 3. 2005, sp.zn.: 5 Tdo 160/2005, Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 11. 2005, sp.zn.: 30 Cdo 2602/2004

¹⁸ *Mediakabel BV vs Commissariaat voor de Media* ve věci č. C-89/04 ze dne 2. června 2005, bod 1, dostupné in: Sb. Rozh. S. I-4891

¹⁹ *Mediakabel BV vs Commissariaat voor de Media* ve věci č. C-89/04, bod 30. K tomu i nález SDEU – *Lgardère Active Broadcast vs SPRE a GVL* ve věci C-192/04 ze dne 14. července 2005, bod 31, dostupné in: Sb. Rozh. S. I-7199

SGAE vs Rafael Hoteles SA

SDEU dále konkretizoval charakteristiky veřejnosti v rozsudku SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05 ze dne 7. prosince 2006, v němž se Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE, kolektivní správce práv) domáhala na společnosti Rafael Hoteles zaplatit licenční poplatky za přijímače umístěné na hotelových pokojích. Předmětem předběžné otázky, předložené SDEU, bylo, zda je umístění přijímačů v hotelových pokojích aktem sdělování veřejnosti a jestli lze považovat hosty hotelu za veřejnost. Hned několik výroků SDEU je významných pro další výklad. Tedy zejména „..., je třeba zvolit globální přístup vyžadující zohlednit jednak nejen klienty obývající pokoje hotelového zařízení, ale rovněž klienty, kteří jsou přítomni ve všech ostatních prostorách uvedeného zařízení a mají ve svém dosahu v nich umístěný televizní přijímač. Krom toho je třeba zohlednit okolnost, že se obvykle klienti v takovém zařízení rychle střídají. Obecně se jedná o dosti vysoký počet osob, takže tyto musí být považovány s ohledem na hlavní cíl směrnice 2001/29, tak jak byl připomenut v bodě 36 rozsudku v projednávané věci, za veřejnost.“²⁰

Dále pak SDEU uvádí „Krom toho, vzhledem ke kumulativním účinkům vyplývajícím ze zpřístupňování děl takovým potenciálním televizním divákům může toto zpřístupňování v takové souvislosti nabývat značného významu.“²¹ Ve výše citovaných pasážích rozsudku SDEU rozšířil dříve judikovaná kritéria o další podstatné charakteristiky, tedy zejména že počet osob, jež lze považovat za veřejnost, musí být vysoký a všechny tyto osoby musí mít přístup k autorskému dílu ve stejný okamžik, popřípadě postupně v čase na kumulativním principu.

Zabýval se rovněž argumentem společnosti Rafael Hoteles, která tvrdila, že pouze umožňuje svým hostům příjem obvyčejného televizního vysílání, a tudíž se daná situace nijak neliší od situace, kdyby klienti sledovali televizi doma v soukromí, přičemž pak by nárok kolektivního správce nevznikl. S tímto argumentem se SDEU vypořádal mimo jiné odkazem²²

²⁰ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05, bod 38

²¹ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05, bod 38

²² SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05, bod 41

na Průvodce Bernskou úmluvou²³, který vypracovala WIPO, v níž se daná situace řeší. Přestože průvodce není závazným předpisem, přináší vodítka pro výklad konkrétních ustanovení. Ovšem SDEU značně zmírnil dopady daného průvodce, kdy zjemnil jím stanovenou charakteristiku.

SDEU v nálezu v souladu s průvodcem uvádí, že Bernská úmluva počítá ve svém článku 11bis²⁴ pouze s tím, že pokud autor udělí souhlas k vysílání (sdělování) svého díla veřejnosti, zohledňuje tím pouze přímé uživatele, kteří sledují daný přijímač v domácnosti v rodinném kruhu. Pokud k takovému příjmu dochází pro širší okruh obecnosti „..., a někdy i za účelem dosažení zisku, ...“²⁵ dochází k dalšímu aktu sdělování veřejnosti. Zde se však SDEU s příručkou významně rozchází, jelikož ta výslovně uvádí „..., often for profit, ...“²⁶ což lze bez pochyb přeložit do českého jazyka pouze jako „často za účelem zisku“. Vzhledem k tomu, že SDEU příručku výslovně jmenuje a používá, mám za to, že došlo pouze k chybě citace, přičemž v rámci výkladu bylo opravdu myšleno hledisko zisku jako poměrně významná charakteristika druhotného sdělování veřejnosti pro účely předmětného rozsudku a pro účely Bernské úmluvy. To ostatně lze dovozovat i z bodu 44 tohoto rozsudku, kdy je kritérium dosažení zisku považováno za významné²⁷, i když bylo dříve opomíjeno. SDEU dal za pravdu kolektivnímu správci a označil hosty hotelu za veřejnost a umístění přijímačů v hotelových pokojích za akt druhotného sdělování veřejnosti, jak je popsáno v průvodci.

²³ Guide to the Berne Convention for the protection of Library Artistic Works, Published by World Intellectual Property Organisation, 1978, ISBN 92-805-0002-3, str.64 a násl.

²⁴ Bernská úmluva čl. 11 bis: Autoři literárních a uměleckých děl mají výlučné právo udílet svolení (i) k vysílání svých děl rozhlasem či televizí nebo k jejich veřejnému sdělování jakýmikoliv jinými prostředky sloužícími k bezdrátovému šíření znaků, zvuků nebo obrazů; (ii) k jakémukoliv veřejnému sdělování po drátě nebo bezdrátově díla vysílaného rozhlasem či televizí, uskutečňuje-li toto sdělování jiná organizace než původní; (iii) k veřejnému sdělování díla vysílaného rozhlasem či televizí tlapačem nebo jakýmkoliv jiným obdobným zařízením k přenosu znaků, zvuků nebo obrazů.

²⁵ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05, bod 41 věta druhá.

²⁶ Guide to the Berne Convention for the protection of Library Artistic Works, str. 69 odst. 1.

²⁷ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05, bod 44: „Krom toho, z poznatků ve spisu předloženém Soudnímu dvoru vyplývá, že zprostředkování přístupu k dílu vysílanému rozhlasem či televizí hotelovým zařízením svým klientům, musí být považováno za poskytnutí dodatečné služby s cílem dosažení určitého zisku. Nelze totiž vážně zpochybnit, že nabídka této služby ovlivňuje úroveň hotelu, a tím i cenu pokojů.“ K tomu také rozsudek Football Association Premier League ve spojených věcech C-403/08 a C-429/08 ze dne 4. Října 2011, bod 204: „Konečně je třeba poukázat i na to, že není irrelevantní ani výdělečná povaha „sdělování“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice o autorském právu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek SGAE, bod 44).“

Rafael Hoteles tedy byla povinna uzavřít licenční smlouvu a na jejím základě zaplatit kolektivnímu správci odměnu.

Kritéria pro posouzení skupiny osob jako veřejnosti ve smyslu práva EU se tímto rozsudkem dále rozšiřují a konkretizují, kdy za veřejnost je třeba považovat:

1. neurčitý neomezený počet osob, přičemž tento počet musí být vysoký,
2. osoby uvedené ad 1. musí mít skrze přijímač potencionálně přístup ke stejnému autorskému dílu ve stejný čas (případně postupně na kumulativním principu),
3. sdělování autorských děl se děje za účelem dosažení určitého zisku nebo zvýhodnění.

Všechny dané podmínky musejí být naplněny kumulativně. Zejména kritérium ad 3) je významné, jelikož dává prostor pro posouzení činností vykonávaných osobou (podnikatelem), která by potencionálně mohla sdělovat autorská díla veřejnosti.

Società Consortile Fonografici (SCF) vs Marco Del Corso

Velmi významným přelomem bylo nedávné rozhodnutí SDEU v rozsudku Società Consortile Fonografici (SCF) vs Marco Del Corso ve věci C-135/10 ze dne 15. Března 2012, v němž se soud zabýval předběžnou otázkou v řízení, v němž se kolektivní správce (SCF) domáhal zaplacení licenčních poplatků na doktoru Marcu Del Corsovi za jeho přijímač umístěný v jeho ordinaci, v níž vykonává soukromou dentální lékařskou praxi. Doktor Corso zejména argumentoval tím, že k produkci autorských děl docházelo prostřednictvím radiového vysílání, přičemž jeho provozovatel platí poplatky za zpřístupnění díla veřejnosti. Zároveň že prostory jeho ordinace nelze považovat za veřejně přístupné prostory a jeho pacienty nelze pokládat za veřejnost.

Předběžných otázek bylo celkem pět, přičemž první tři se týkají aplikace mezinárodních smluv v rámci právního řádu EU. SDEU tedy judikoval, že takové smlouvy (Smlouva WIPO, Bernská úmluva, apod. vyjma Římské úmluvy) jsou součástí právního řádu společenství, jednotlivé osoby se jich však přímo nemohou dovolat a pojem „sdělování veřejnosti“ v těchto úmluvách je shodný se stejným pojmem ve směrnících EU a je třeba jej

vykládat v duchu těchto mezinárodních dokumentů stejně jako směrnic²⁸. Pro potřeby práce jsou však zajímavé zejména poslední dvě předběžné otázky, tedy: (I) jestli bezplatné šíření zvukových záznamů v kabinetu lékaře v rámci výkonu jeho hospodářské činnosti a nezávisle na vůli pacientů lze považovat za sdělování veřejnosti; (II) dále jestli takové šíření zvukových záznamů zakládá právo výrobce (autora, vlastníka majetkových autorských práv) na odměnu. SDEU tyto otázky spojil v jednu, v níže se zabýval, jestli lze pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 8 informační směrnice vztáhnout na bezplatné šíření zvukových záznamů v kabinetu zubního lékaře pro pacienty nezávisle na jejich vůli v rámci výkonu svobodného povolání, a zda takové šíření zakládá právo výrobců zvukových záznamů na odměnu.²⁹ SDEU ve svém rozsudku bez dalšího potvrdil dikci předchozích nálezů a jimi stanovená kritéria³⁰. SDEU mimo jiné uvádí *„Co se dále týče kritéria týkajícího se „dosti vysokého počtu osob“, je třeba uvést, že z tohoto kritéria vyplývá, že pojem veřejnost zahrnuje určitý minimální práh, což z tohoto pojmu vylučuje příliš malý, či dokonce nevýznamný počet dotčených osob.“*³¹ Za účelem určení daného prahu vychází SDEU i z kumulativních účinků, tedy kdy je relevantní nejen skutečnost, kolik osob má přístup k témuž dílu současně, ale rovněž skutečnost, kolik z těchto osob k němu má přístup postupně v čase.

Dále zdůrazňuje, že není irelevantní ekonomická povaha sdělování veřejnosti, zejména tedy jestli jde o poskytování za účelem získání ekonomické výhody, prospěchu či zvýšení úrovně zařízení, v němž dochází ke sdělování veřejnosti³².

Dále SDEU rozvádí úvahu nad rámcem úvah v předchozích věcech, kdy uvádí: *„Je tedy třeba vycházet z toho, že veřejností, které je sdělení určeno, je jednak cílová veřejnost určená uživatelem, a jednak veřejnost tím či oním způsobem vnímavá vůči jeho sdělení, a nikoli náhodně „zachycená“.“*³³ SDEU zdůrazňuje, že nejde pouze o to, že je pacientům zpřístupněno určité dílo, ale je rovněž významné, že pacienti chodí do ordinace za účelem lékařského ošetření, nikoliv poslechu hudby, tudíž nejsou vnímaví k jednotlivým autorským

²⁸ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 33 – 56.

²⁹ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 64.

³⁰ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 84

³¹ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 86

³² SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 86

³³ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 91

dílům a reprodukce takových děl se děje nezávisle na vůli pacientů díla vnímat³⁴. Navíc má SDEU za to, že pacienti lékaře jsou skupinou osob, jejíž složení je převážně stabilní a tudíž představují skupinu předem určených potencionálních posluchačů, tedy v tomto smyslu nemůže jít o obecné zpřístupnění autorských děl veřejnosti (sdílení veřejnosti) ve smyslu Smlouvy WIPO, i práva EU. Rovněž co se pacientů týče, jde o nepatrnou skupinu osob, přičemž pacienti pokud se střídají v dané ordinaci, je nesporné, že nemají všichni potencionálně přístup ke stejným autorským dílům současně, ani kumulativně. Zubní lékař také nemůže očekávat, že mu pouštění rádia v ordinaci přinese nové pacienty či jiný ekonomický zisk a za tím účelem rádio neprovozuje.

Z vytyčených důvodů SDEU uzavřel, že pacienti v ordinaci zubního lékaře nejsou veřejností ve smyslu unijního práva a kolektivnímu správci nenáleží odměna za sdílení děl veřejnosti.

4.4. CHARAKTERISTIKY VEŘEJNOSTI

Z výše uvedeného lze vyvodit čtyři základní charakteristiky, jež musí, vzhledem k jejich povaze a významu, kumulativně splňovat určitá skupina osob, aby je bylo možné považovat za „veřejnost“ ve smyslu mezinárodního práva a práva EU.

Za veřejnost lze považovat:

1. neurčitý neomezený počet osob, přičemž tento počet musí být vysoký,
2. osoby uvedené ad 1. mají skrze přijímač potencionálně přístup ke stejnému autorskému dílu ve stejný čas (případně postupně na kumulativním principu),
3. sdělování autorských děl prostřednictvím přijímače se děje za účelem dosažení určitého zisku, zvýhodnění, výtěžku nebo dosažení určité míry prestiže, a zároveň
4. existuje zde vůle osob ad. 1 takové dílo sledovat a vnímat, nebo je zde úmysl majitele přijímače, aby dané osoby dílo vnímaly a sledovaly.

Za účelem stanovení jednotného výkladu jsou výše uvedená kritéria samozřejmě zjednodušena, ovšem takové zjednodušení je naprosto konformní s výkladem SDEU a

³⁴ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 97 - 100

zahraniční literaturou³⁵. Rovněž jsou daná kritéria variabilní a lze je aplikovat na různé případy z praxe.

5. APLIKACE CHARAKTERISTIK NA ZAMĚSTNANCE

Pro lepší přehlednost budou zaměstnanci analyzováni dle výše zmíněných kritérií postupně, jak jsou uvedena v předchozím odstavci.

5.1. NEURČITÝ NEOMEZENÝ POČET OSOB, PŘIČEMŽ TENTO POČET MUSÍ BÝT VYSOKÝ

Jak bylo dovozeno výše, souhlasem s uveřejněním díla televizí, rádiem či jiným přenosem dat dává autor svolení vysílacím společnostem ke zveřejnění díla tak, aby se dílo dostalo vždy k omezenému počtu adresátů prostřednictvím jejich individuálních příjemců v domácnosti nebo jiných soukromých prostorách. Jakmile má k takovému příjemci přístup více osob, tedy veřejnost, jedná se o „další“ sdílení veřejnosti, další uveřejnění díla, na které se původní svolení nevztahuje a provozovatel takového příjemce je povinen zaplatit autorovi odměnu. Smyslem tedy je, aby provozovatel příjemce nezneužíval původní svolení autora ke svému ekonomickému prospěchu a aby „nevydělával“ na úkor autora.

Jakýkoliv poměr mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem se zakládá smlouvou a každý zaměstnavatel má pouze konkrétní určitý okruh zaměstnanců, který je absolutní a s časem se zpravidla nemění tak často, jako například hosté hotelového pokoje nebo klienti v lobby konkrétní společnosti. Jde o konzistentní skupinu lidí, jasně danou počtem i identitou jednotlivých zaměstnanců³⁶.

Identita každého zaměstnance je ověřena pro účely podepsání smlouvy. Zaměstnanci se v prostorách zaměstnavatele vyskytují vždy ve stanovenou pracovní dobu a do prostor

³⁵ K tomu např. Catrin Turner, Cerys Wyn Davies, Copyright levy applies to hotel room communications but not those in private dental surgeries, ECJ rules, dostupné in: <http://www.out-law.com/en/articles/2012/march1/copyright-levy-applies-to-hotel-room-communications-but-not-those-in-private-dental-surgeries-ecj-rules/>, nebo Francesco Spreafico, Music broadcasting at the dentist's and in hotel rooms. CJEU clarifies „communication to the public“ dostupné na <http://kluwercopyrightblog.com/2012/03/25/music-broadcasting-at-the-dentist%E2%80%99s-and-in-hotel-rooms-any-right-to-an-equitable-remuneration-for-the-phonogram-producers-the-cjeu-clarifies-the-notion-of-%E2%80%9Ccommunication-to-the-publi/>

³⁶ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 95

mají zpravidla přístup pouze daní zaměstnanci, nikdo jiný. Vzhledem k těmto okolnostem lze zaměstnance charakterizovat jako přesně definovanou (odborností, zaměřením společnosti) skupinu osob s úzkým vztahem k sobě navzájem a k zaměstnavateli³⁷, přičemž počet těchto osob je stálý, založený čistě na smluvní bázi, přičemž daná smluvní báze nemůže vzniknout bez vzájemné vůle obou stran.

Veškerá práva a povinnosti, včetně povinnosti nacházet se na svém pracovišti, ukládá zaměstnancům zákon³⁸. Nejde tedy o zcela náhodnou nebo dobrovolnou skupinu lidí setkávajících se za účelem uspokojování svých soukromých potřeb nebo zájmů, naopak se setkávají, jelikož mají takovou povinnost stanovenou jednak konsenzuálně, jednak zákonem. Lze je tedy považovat za stálou soukromou skupinu osob se vzájemnými blízkými vazbami.³⁹ Potud se tedy nemůže jednat o neurčitý neomezený okruh osob, jelikož takový přírůstek není ve vztahu k zaměstnancům konkrétního zaměstnavatele vůbec možné užít.

Počet zaměstnanců je u každého zaměstnavatele jiný a je založen na jeho objektivních potřebách. Zaměstnavatel nepodniká za účelem získání co největšího počtu zaměstnanců, a proto je počet zaměstnanců obvykle relativně nízký, zejména ve srovnání s počtem zákazníků například hotelového zařízení⁴⁰. Tedy v případě zaměstnanců se jednoznačně nejedná o vysoký počet osob.

Mám za to, že se v případě zaměstnanců jedná kvalitativně o stejnou skupinu osob, jakou se zabýval SDEU v nálezu SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10.

³⁷ Tyto vzájemné vztahy lze zejména dovodit z práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů stanovených zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹ SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10, bod 85: „Co se nejprve týče „blíže neurčené“ povahy veřejnosti, je důležité uvést, že v souladu s definicí pojmu „sdělování veřejnosti“ v glosáři WIPO, který sice není právně závazný, ale přesto přispívá k výkladu pojmu „veřejnost“, se jedná o „obecné zpřístupnění díla [...] jakýmkoli vhodným způsobem, tedy nikoli pouze zpřístupnění konkrétním jednotlivcům, kteří patří do soukromé skupiny osob“.“

⁴⁰ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05

5.2. PŘÍSTUP KE STEJNÉMU AUTORSKÉMU DÍLU VE STEJNÝ ČAS (POSTUPNĚ NA KUMULATIVNÍM PRINCIPU)

Pokud je přijímač umístěn v prostorách zaměstnavatele, je tedy přístupný kterémukoliv zaměstnanci. Pokud je v prostorách zaměstnavatele takových přijímačů více, je lhostejné, kolik zaměstnanců má přístup ke konkrétnímu přijímači. Na danou situaci by se bezpochyby užily závěry SDEU týkající se hotelových pokojů⁴¹, tedy že je lhostejné, že je přijímač umístěn v soukromém prostoru charakteru osobní kanceláře, ovšem je významné, že ve více takových prostorách je více přijímačů a tudíž je třeba brát v úvahu všechny tyto přijímače, jelikož jednotlivé osoby mohou mít potencionálně přístup ke stejným autorským dílům ve stejný čas, popřípadě postupně. Už jenom poskytnutí přístrojů k reprodukci autorských děl umožňuje přístup zaměstnanců k takovým dílům a ti tak mají možnost daná díla sledovat. Toto kritérium je v případě přijímačů umístěných v prostorách zaměstnavatele naplněno.

5.3. SDĚLOVÁNÍ AUTORSKÝCH DĚL SE DĚJE ZA ÚČELEM DOSAŽENÍ URČITÉHO ZISKU, ZVÝHODNĚNÍ, VÝDĚLKU NEBO DOSAŽENÍ URČITÉ MÍRY PRESTIŽE

Zaměstnavatel zaměstnává své zaměstnance za účelem plnění pracovních úkolů. Právě tyto splněné pracovní úkoly mají pro zaměstnavatele ekonomický význam a přinášejí mu určitý zisk. Zaměstnanci jsou bez pochyb často zaměstnáváni pro své specifické schopnosti a vlastnosti, které přinesou podnikateli zisk. Aby zaměstnanci dosahovali vyšších výkonů (rychlejšího nebo kvalitnějšího plnění pracovních úkolů), poskytuje jim zaměstnavatel různé výhody, benefity, jež je mají motivovat k podávání vyšších pracovních výkonů. Mezi základní motivační prostředky patří variabilní složka mzdy (osobní ohodnocení, popř. podíl na obratu nebo zisku), permanentní vstupenky na různé sportovní či kulturní akce, teambuildingové akce pořádané zaměstnavatelem a podobné. Drtivá většina těchto motivačních prostředků je zaměřena především na každého zaměstnance individuálně a k tomu na jeho volný čas, který právě tráví mimo prostory zaměstnavatele. Výjimky mohou tvořit zmíněné teambuildingové a obdobné akce, které jsou zaměřeny na celý pracovní kolektiv. Zaměstnance lze rovněž motivovat přívětivým pracovním prostředím. Právě

⁴¹ SGAE vs Rafael Hoteles SA ve věci C-306/05

motivací zaměstnanců může zaměstnavatel dosahovat vyšších zisků i při nižším počtu zaměstnanců. Úmyslem zaměstnavatele tedy zpravidla je zaměstnávat co nejméně co nejvýkonnějších zaměstnanců, aby ušetřil na mzdových výdajích, ale zároveň zvýšil svůj zisk.

Umístění přijímačů v prostorách zaměstnavatele může mít ve výše vytyčeném ohledu spíše negativní dopad. Předně tedy se jednoznačně nejedná o motivační prostředek, který by motivoval jednotlivé zaměstnance k podávání vyšších pracovních výkonů. Naopak je může spíše rozptylovat a oni pak takové výkony nepodávají. Na mzdu, či jiné motivační prostředky nemají takové přijímače žádný vliv. Přijímače jsou umístěny v prostorách zaměstnavatele zdarma a zaměstnanci za ně neplatí další poplatky.

Jediný pozitivní dopad by bylo možné vysledovat ve vztahu ke zpříjemnění pracovního prostředí zaměstnanců. To ovšem také není jednoznačné. Jednak ne všichni zaměstnanci budou vnímat přítomnost přijímačů pozitivně, naopak je mohou vnímat jako rušivý element. Pokud by byly přijímače umístěny v jednotlivých kancelářích v prostorách zaměstnavatele a využívali je pouze zaměstnanci v daných kancelářích, kteří by je aktivně využívali, jde opět o aspekt, který je proti zájmům zaměstnavatele, jelikož zaměstnanec zabývající se sledováním přijímače, bez pochyb nepodává takové pracovní výkony, jaké by podával bez takového rozptýlení.

Přítomnost přijímačů v prostorách zaměstnavatele rovněž není primárním či jakkoliv významným kritériem pro výběr zaměstnání a zaměstnavatele, proto tím zaměstnavatel nezískává žádnou výhodu na trhu práce.

Rovněž, jak bylo již zmíněno výše, i kdyby přijímače v prostorách zaměstnavatele byly jakkoliv významným kritériem pro rozhodování zaměstnance, ke kterému potencionálnímu zaměstnavateli vstoupí, účelem podnikání zaměstnavatele není zaměstnávat co nejvíce zaměstnanců.

Umístění přijímačů v prostorách zaměstnavatele nelze vnímat jako jakoukoliv konkurenční výhodu i z toho hlediska, že na pracovním trhu bojuje mnoho uchazečů o vhodné zaměstnání a naopak zaměstnavatel je v té pozici, kdy si zaměstnance vybírá, nikoliv tedy zpravidla, že si zaměstnanci vybírají mezi mnoha zaměstnavateli.

Umístění přijímačů v prostorách zaměstnavatele není sledován zisk, konkurenční či jiná výhoda a jakýkoli ekonomický dopad nelze z takového umístění přijímačů dovodit. Potud lze dovodit, že jde o stejný případ, jako v nálezu SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10.

5.4. EXISTUJE ZDE VŮLE OSOB TAKOVÉ DÍLO SLEDOVAT A VNÍMAT, NEBO JE ZDE ÚMYSL MAJITELE PŘIJÍMAČE, ABY DANÉ OSOBY DÍLO VNÍMALY A SLEDOVALY

Ať už je přijímač v prostorách zaměstnavatele z jakéhokoliv důvodu, není v nich umístěn za tím účelem, aby zaměstnanci primárně sledovali a vnímali díla, která jsou prostřednictvím přijímače vysílána. Úmyslem zaměstnavatele není, aby zaměstnanci namísto výkonu svých pracovních úkolů, sledovali přijímač. Takový postup je v rozporu s výše uvedenými argumenty.

Rovněž zaměstnanci se vyskytují v prostorách zaměstnavatele za účelem plnění pracovních úkolů, nikoliv za účelem sledování přijímače. Zaměstnanci jsou tedy k přijímači a dílům, které sděluje, nevnímaví, představuje pro ně pouze určitou kulisu, nikoliv hlavní předmět zájmu. Naopak přítomnost přijímače může být rušivá a na zaměstnance působit negativně a tudíž jsou takoví zaměstnanci k takovému přijímači o to méně vnímaví a sdělovaná díla nijak neregistrují. Pokud se navíc přijímač nachází v prostorách společných všem zaměstnancům, sloužících pouze jako průchozí nebo obdobné prostory, pak je přístup zaměstnanců k autorským dílům pouze nahodilý a nezávislý na jejich přání. Závisí spíše na okamžiku, v jakém se v prostorách nacházejí. Nemají tedy všichni přístup ke stejným dílům ani současně, ani postupně v čase. Kvalitativně se tedy opět jedná o obdobnou skupinu osob, kterou se ve svém nálezu zabýval SDEU⁴².

V případě výkonu některých povolání by bylo možné aktivní sledování přijímače, namísto soustředěného výkonu povolání, vnímat jako protiprávní čin ve smyslu trestního práva⁴³.

⁴² SCF vs Marco del Corso ve věci C-135/10

⁴³ Zde například kauza s autorádií, kdy by aktivní sledování autorádia nebo jiného přijímače, bylo v rozporu s povinností řidiče věnovat se řízení vozu. V případě způsobení nehody lze uvažovat o aplikaci trestně-právních norem. K tomu např. Informativní stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury k nárokovaní odměn za užívání autorádií ve služebních vozzech ze dne 16. 12. 2011, dostupné na: <http://www.mkcr.cz/cz/autorske-pravo/informativni-stanovisko-odboru->

Zaměstnanci tedy nejsou nijak vnímaví k dílům sdíleným prostřednictvím přijímače a zaměstnavatel takové přijímače neprovozuje primárně za tím účelem, aby je jeho zaměstnanci sledovali.

6. SHRNUÍ

Ochrana nezadatelných práv autorů děl se vyvíjela v čase, stejně tak judikatura. SDEU ve své judikatuře zdůraznil, že přestože je pojem „veřejnost“ obsažen v unijním právu, je třeba jej vnímat v souvislostech s mezinárodními úmluvami, jimiž je EU vázána. Veškeré tyto zdroje ochrany autorů spojil SDEU v jeden celek a zabýval se jimi v několika svých nálezech, přičemž v nich dospěl k základním charakteristikám (ad. Bod 4.4. této práce), jež musí skupina osob mít, aby ji bylo možné považovat za veřejnost. Tyto charakteristiky musí být naplněny všechny zároveň.

Zaměstnance proto nelze považovat za veřejnost zejména z těchto důvodů:

1. Zaměstnanci jsou konzistentní, soukromou a omezenou skupinou osob, jejichž členství v takové skupině je založeno smluvně a je poměrně stálé. Jedná se o malou skupinu osob.
2. Sdělováním autorských děl zaměstnancům není dosahováno jakéhokoliv zisku, zvýhodnění či jiné ekonomické výhody.
3. Zaměstnanci nedocházejí na pracoviště za účelem sledování autorských děl, ale za účelem plnění pracovních úkolů stanovených v pracovní smlouvě a není zde tedy přímá vůle zaměstnanců taková díla sledovat.

Zaměstnanci tedy nejsou veřejností a autorům (kolektivním správcům) tak nevzniká nárok na zaplacení odměny za užití díla sdělováním veřejnosti.

7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Chaloupková, H., Holý, P., *Autorský zákon, Komentář*, 4. Vydání, Praha : C.H. Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-432-2

Guide to the Berne Convention for the protection of Library Artistic Works, Published by World Intellectual Property Organisation, 1978, ISBN 92-805-0002-3

Catrin Turner, Cerys Wyn Davies, *Copyright levy applies to hotel room communications but not those in private dental surgeries, ECJ rules*, dostupné in: <http://www.out-law.com/en/articles/2012/march1/copyright-levy-applies-to-hotel-room-communications-but-not-those-in-private-dental-surgeries-ecj-rules/>

Francesco Spreafico, *Music broadcasting at the dentist's and in hotel rooms. CJEU clarifies „communication to the public“*: dostupné na <http://kluwercopyrightblog.com/2012/03/25/music-broadcasting-at-the-dentist%E2%80%99s-and-in-hotel-rooms-any-right-to-an-equitable-remuneration-for-the-phonogram-producers-the-cjeu-clarifies-the-notion-of-%E2%80%9Ccommunication-to-the-public/>

Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc., JUDr. Pavel Tůma, Ph.D. LL.M., *Autorský zákon*, vydavatelství C.H.Beck, 1. vydání. Praha: 2007, ISBN 978-80-7179-608-4

Informativní stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury k nárokování odměn za užívání autorádií ve služebních vozech ze dne 16. 12. 2011, dostupné in: <http://www.mkcr.cz/cz/autorske-pravo/informativni-stanovisko-odboru-autorskeho-prava-ministerstva-kultury-k-narokovani-odmen-za-uzivani-autoradii-ve-sluzebnich-vozech-ze-dne-16--12--2011-117398/>

Právní stanovisko společnosti INTERGRAM k otázce služebních vozů, dostupné in: http://www.intergram.cz/files/sluzebni_auta_pravni.pdf

Senftleben M (2010). *The International Three-Step Test. A Model Provision for EC Fair Use Legislation*, Jipitec, Vol. 1., dostupné in: <http://www.jipitec.eu/issues/jipitec-1-2-2010/2605>

Lianne Bulger, *Are works communicated through television sets in hotel rooms a 'communication to the public'?*, Journal of Intellectual Property Law & Practice (2007) 2 (5): 281-283.

Mireille, M. Van Eechoud, M. and Bernt Hugenholtz, P., *Harmonizing European copyright law: the challenges of better lawmaking*, Kluwer Law international, 2009, Alpen aan den Rijn, ISBN 978-90-411-3130-0